

UNIVERSITETI I PRISHTINËS
“HASAN PRISHTINA”
FAKULTETI I ARTEVE

Rr. Agim Ramadani; P.N. 10000 - Prishtinë, Republika e Kosovës
Tel.: +381 38 220 294; web-mail: www.artes.uni-pr.edu

Curriculum- Syllabus	
Viti Akademik 2024/ 2025	
Të dhënat bazike të lendes	
Njësia Akadematike:	Fakulteti i Arteve/ Departamenti i Arteve te Bukura/ Programi i Arteve Vizuele
Titulli i lëndës:	Skulpturë
Niveli:	MASTER
Statusi:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Master
Numri i orëve:	6 (H)
ECTS:	16
Ora / lokacioni:	E martë; 13:15 – 15:30h dhe E mërkurë; 11:30 – 13:45
Mësimdhënësi:	MR. Art. Adem Rusinovci- Prof
Kontakti:	E- mail: adem.rusinovci@uni-pr.edu Mob: + 383 (0) 44 151 113
Përshkrimi i lëndës	
	<p>Semestri i parë i kursit “Studio Skulpturës së Pavarur” ofron një përvojë intensive dhe gjithëpërfshirëse për studentët e nivelit Master (MFA), duke u fokusuar në zhvillimin e aftësive të avancuara teknike, të menduarit kritik dhe krijimin e një zëri të personalizuar artistik. Përmes praktikës në studio, eksplorimit teorik dhe projekteve bashkëpunuese, studentët do të thellojnë njohuritë mbi teknikat bashkëkohore të skulpturës dhe qasjet ndërdisiplinore.</p> <p>Semestri i dytë ndërtohet mbi aftësitë dhe njohuritë e fituara në semestrin e parë, duke u përqendruar në rafinimin e shprehjes artistike personale dhe realizimin e një projekti përfundimtar të rëndësishëm. Studentët do të vazhdojnë të përfshihen në praktikë të avancuar në studio, eksplorim teorik dhe projekte bashkëpunuese, duke u fokusuar në zhvillimin profesional dhe përgatitjen e portofolit.</p>

<p>Qëllimet e lëndës</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zhvillimi i Aftësive Teknike të Avancuara: Pajisja e studentëve me teknika skulpturore të nivelit të lartë dhe kuptimi i thellë i materialeve dhe metodave bashkëkohore. - Nxjerrja e Shprehjes dhe Inovacionit Artistik: Inkurajimi i studentëve për të rafinuar dhe zgjeruar zërin e tyre artistik dhe për të eksploruar qasjet ndërdisiplinore. - Përmirësimi i Kuptimit Teorik dhe Kritik: Sigurimi i një baze të gjerë teorike mbi praktikën bashkëkohore të artit, teorinë kritike dhe estetikën. - Zhvillimi i Aftësive Teknike të Avancuara: Rafinimi i mëtejshëm i teknikave skulpturore dhe kuptimi i materialeve bashkëkohore. - Nxjerrja e Shprehjes dhe Inovacionit Artistik: Vazhdimi i rafinimit dhe zgjerimit të zërit artistik personal dhe eksplorimi i qasjeve ndërdisiplinore. - Përmirësimi i Kuptimit Teorik dhe Kritik: Thellimi i bazës teorike mbi praktikën bashkëkohore të artit, teorinë kritike dhe estetikën. - Përgatitja për Leadership Profesional: Pajisja e studentëve me aftësitë e nevojshme për role udhëheqëse në botën e artit, përfshirë zhvillimin e portofolit, praktikën profesionale dhe shkrimin akademik.
---------------------------------	--

<p>Rezultatet e të nxënërit</p>	<p>Njohuritë</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të zotërojnë aftësi të avancuara në teknikat e skulpturës dhe materialet inovative. • Të kenë një kuptim të thellë të teorisë kritike dhe estetikës në lidhje me praktikën bashkëkohore të skulpturës. <p>Shkathtësitë</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të rafinojnë dhe artikulojnë një zë dhe vizion të pjekur artistik individual. • Të aplikojnë teorinë kritike në praktikën bashkëkohore të skulpturës dhe të marrin pjesë në diskutime filozofike dhe estetike. <p>Kompetencat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të zhvillojnë një portofol profesional, të realizojnë një projekt përfundimtar të rëndësishëm dhe të përgatiten për karriera në botën e artit ose ndjekjen e studimeve të avancuara akademike.
--	---

Kontributi në detyrën e studentit (që duhet të përputhet me rezultatet e të nxënërit të studentit)

Aktiviteti	Orë	Ditët/javët	Total
Ligjerata	6	30	180
Ushtrime teorike/ laboratorike	0	0	0
Punë praktike	6	20	120

Konsulta me mësuesin/konsultime	2	10	20
Ushtrime në terren	5	1	5
Kolokium, punim semestral	2	5	10
Detyra shtëpie	2	5	10
Koha e studentëve për studim (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	5	10
Përgatitja përfundimtare për provim	1	5	5
Koha e studentëve për studim (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	10	20
Projekte, prezantime, etj.	2	10	20
Total			400
Metodologjia e Mësimdhënies:	<p>Kursi përdor një kombinim të metodave praktike dhe teorike për të siguruar një arsim të plotë:</p> <p>Sesione në Studio: Punëtori intensive dhe projekte individuale të fokusuar në teknika të avancuara dhe zhvillimin personal artistik.</p> <p>Ligjërata dhe Seminare: Kurse teorike që ofrojnë analiza të thelluara mbi praktikatat bashkëkohore të artit, teorinë kritike dhe estetikën.</p> <p>Kritika: Sesione të rregullta feedback-u ku studentët prezantojnë dhe diskutojnë punën e tyre, duke marrë kritika ndërtuese nga kolegët dhe instruktorët.</p> <p>Projekte Bashkëpunues: Projekte ndërdisiplinore dhe grupore që nxisin punën ekipore dhe zgjerojnë perspektivat artistike.</p> <p>Hulumtim i Pavarur: Mundësi për studim dhe eksplorim të drejtuar nga vetë studentët në fusha të interesit personal.</p>		
METODAT E VLERËSIMIT:	<p>Sistemi i Vlerësimit për Skulpturë - MASTER</p> <p>Vlerësimi është i ndarë në katër faza që përfshijnë vijueshmërinë e studentëve, angazhimin në aktivitete të ndryshme, realizimin e projekteve dhe performancën përfundimtare. Secila fazë përbëhet nga afërsisht 8 njësi mësimore, dhe përqindjet e pikëve rriten progresivisht me zhvillimin e studentëve dhe kompleksitetin e detyrave.</p>		

FAZA 1: PREZANTIMI I OBJEKTIVAVE, STRUKTURËS DHE PRITSHMËRIVE TË KURSIT. (20%)			
Komponenti	Përqindja	Pikët	Sqarim
Rishikim i Teknikave dhe Materialeve Bashkëkohore të Skulpturës	5%	5 pikë	Propozimet fillestare të projekteve personale, prezencë dhe përfshirje aktive në diskutime.
Hulumtim mbi teknika Ndërdisciplinore - Eksplorimi i ndërthurjeve midis skulpturës dhe disiplinave të tjera (p.sh., arti i instalacionit, media digjitale).	10%	10 pikë	Mbledhje, hartim, dhe përditësim mbi të gjeturat materiale.
Vijueshmëria dhe aktiviteti në klasë	5%	5 pikë	
Totali për Fazën 1	20%	20 pikë	
FAZA 2: ZHVILLIMI I KONCEPTIT - PËRPUNIMI I KONCEPTEVE DHE TEMAVE PERSONALE ARTISTIKE (20%)			
Komponenti	Përqindja	Pikët	Sqarim
Hulumtimet	5%	5 pikë	Hulumtimi mbi
Teori Kritike dhe Estetikë	10%	10 pikë	Prezantimi i teksteve dhe mendimtarëve kyç në teorinë e artit. Diskutim dhe analizë e parimeve estetike.
Vijueshmëria dhe aktiviteti në klasë	5%	5 pikë	
Totali për Fazën 2	20%	20 pikë	
FAZA 3: PRAKTIKË REFLEKTUESE DHE PLANIFIKIMI PËR TË ARDHMEN (25%)			
	Përqindja		Sqarim
Pjesëmarrja në vizita dhe konsulta	5%	5 pikë	Praktikë dhe Diskutime Reflektuese
Kritika në fillim të Semestrit 2	10%	10 pikë	Prezantimi i veprave në progres. Seanca me feedback nga studentët dhe instruktorët.
Praktikë Reflektuese dhe Vetëvlerësim	5%	5 pikë	Reflektimi mbi progresin dhe sfidat e semestrit. Përgatitje për projektet e semestrit të ardhshëm.

Vijueshmëria dhe aktiviteti në klasë	5%	5 pikë	
Totali për Fazën 3	25%	25 pikë	
FAZA 4: PËRGATITJA DHE PROJEKTI/VEPRA PËRFUNDIMTARE (35%)			
	Përqindja		Sqarim
Pjesëmarrja dhe aktiviteti në klasë gjatë fazës përfundimtare	5%	5 pikë	Kontributi në diskutime mbi temat e zhvilluara në klasë
Ekzekutimi, përpunimi dhe prezantimi i Projektit Final	20%	20 pikë	Koha intensive në studio për krijimin e projektit final Feedback individual dhe mbështetje e vazhdueshme.
Ekspozita	5%	5 pikë	Organizimi dhe prezantimi i punimeve përfundimtare në ekspozitë, si dhe mbrojtja e temës përmes analizës kritike të veprës personale.
Vijueshmëria dhe aktiviteti në klasë	5%	5 pikë	
Totali për Fazën 4	35%	35 pikë	
Totali i Përgjithshëm	100%	100 pikë	
SHPËRNDARJA E PIKËVE PËR NOTAT			
Pikët < 50		Nota = 5	
Pikët >= 50 dhe Pikët < 60		Nota = 6	
Pikët >= 60 dhe Pikët < 70		Nota = 7	
Pikët >= 70 dhe Pikët < 80		Nota = 8	
Pikët >= 80 dhe Pikët < 90		Nota = 9	
Pikët >= 90		Nota = 10	
Literatura			
Literatura Bazë:	<ul style="list-style-type: none"> - Krauss, R. (1981). <i>Passages in Modern Sculpture</i>. MIT Press. - Phaidon Editors. (2018). <i>The Art Book: Revised Edition</i>. Phaidon Press. - Bayles, D., & Orland, T. (1993). <i>Art and Fear: Observations on the Perils (and Rewards) of Artmaking</i>. Image Continuum Press. - Stiles, K., & Selz, P. (2012). <i>Theories and Documents of Contemporary Art: A Sourcebook of Artists' Writings</i>. University of California Press. 		

Literatura Shtesë:	<ul style="list-style-type: none"> - Poggi, C. (2009). <i>Inventing Futurism: The Art and Politics of Artificial Optimism</i>. Princeton University Press. - Storr, R. (2006). <i>Think with the Senses, Feel with the Mind: Art in the Present Tense</i>. Rizzoli. - Elkins, J. (2000). <i>The Object Stares Back: On the Nature of Seeing</i>. Houghton Mifflin Harcourt. - Bishop, C. (2012). <i>Artificial Hells: Participatory Art and the Politics of Spectatorship</i>. Verso Books. - Foster, H., Krauss, R., Bois, Y., Buchloh, B., & Joselit, D. (2016). <i>Art Since 1900: Modernism, Antimodernism, Postmodernism</i>. Thames & Hudson. - Smith, T. (2009). <i>What is Contemporary Art?</i>. University of Chicago Press.
Plani i Mësimi të Dizenjuar	
Java e parë:	Hyrje në Kurs dhe Përmbledhje - Prezantimi i objektivave, strukturës dhe pritshmërive të kursit.
Java e dytë:	Rishikim i Teknikave dhe Materialeve Bashkëkohore të Skulpturës - Propozimet fillestare të projekteve personale.
Java e tretë:	Materiale dhe Teknikat Bashkëkohore - Teknika të avancuara në modelimin me argjilë.
Java e katërt:	Teknika të Skulpturës Digjitale - Eksplorimi i mjeteve dhe programeve digjitale për skulpturë.
Java e pestë:	Instalime në Shkallë të Madhe në Skulpturë - Teknika për krijimin e veprave në shkallë të madhe.
Java e gjashtë:	Trajtimi i Sipërfaqeve të Avancuara - Teknika për përfundimin e sipërfaqeve, patinat dhe teksturimin.
Java e shtatë:	Dritë dhe Hapësirë në Skulpturë - Teknika për manipulimin e dritës dhe hapësirës në veprat skulpturore.
Java e tetë:	Qasje të Medieve të Ndryshme - Kombinimi i medieve tradicionale dhe jo-tradicionale.
Java e nëntë:	Teknika Ndërdisciplinore - Eksplorimi i ndërthurjeve midis skulpturës dhe disiplinave të tjera (p.sh., arti i instalacionit, media digjitale).
Java e dhjetë:	Teknika Eksperimentale - Nxitja e marrjes së rrezikut krijues dhe eksperimentimit.
Java e njëmbëdhjetë:	Zhvillimi i Konceptit - Përpunimi i koncepteve dhe temave personale artistike.
Java e dymbëdhjetë:	Kritika në Mes të Semestrit - Prezantimi i veprave në progres. Seanca me feedback nga studentët dhe instruktorët.
Java e trembëdhjetë:	Praktika Bashkëkohore e Artit - Bazat teorike dhe tendencat aktuale në artin bashkëkohor. Aplikimi i teorisë në praktikën personale.
Java e katërbëdhjetë:	Teori Kritike dhe Estetikë - Prezantimi i teksteve dhe mendimtarëve kyç në teorinë e artit. Diskutim dhe analizë e parimeve estetike.

Java e pesëmbëdhjetë:	Praktikë Reflektuese dhe Vetëvlerësim - Reflektimi mbi progresin dhe sfidat e semestrit. Përgatitje për projektet e semestrit të ardhshëm.
Java e gjashtëmbëdhjetë:	Praktikë Studioje e Avancuar - Zhvillimi i vazhdueshëm i projekteve individuale duke aplikuar feedback-un e kritikave të semestrit të kaluar.
Java e shtatëmbëdhjetë:	Mjeshtëri e Teknikave dhe Proceset Kompleks - Zgjidhja e problemeve në praktikën e skulpturës.
Java e tetëmbëdhjetë:	Integrimi i Artit dhe Teknologjisë - Eksplorimi i ndikimit të teknologjisë në skulpturën bashkëkohore. Përfshirja e elementeve digjitale në mediet tradicionale.
Java e nëntëmbëdhjetë:	Strategjitë për Krijimin e Portofolit Profesional Artistik - Dokumentimi dhe prezantimi efektiv i punimeve.
Java e njëzet:	Orientimi në Botën e Artit: Galeritë, Ekspozitat dhe Rezidencat - Zhvillimi i deklaratave artistike dhe CV-ve.
Java e njëzet e një:	Analizë e Thelluar e Perspektivave Filozofike mbi Artin - Aplikimi i filozofisë në praktikën artistike personale.
Java e njëzet e dy:	Kritika e Artit dhe Dialogu - Angazhimi me kritikën e artit dhe dialogu kritik. Shkrimi dhe përgjigjja ndaj kritikave artistike.
Java e njëzet e tre:	Projekte Artistike Bashkëpunuese - Planifikimi dhe realizimi i projekteve ndërdisiplinore dhe grupore. Përfitimet dhe sfidat e punës bashkëpunuese.
Java e njëzet e katër:	Kërkime dhe Studime të Pavarura - Mundësi për eksplorime të drejtuara vetë në fusha me interes personal. Zhvillimi i metodologjive të kërkimit.
Java e njëzet e pesë:	Roli i Artistit në Shoqëri - Ekzaminimi i ndikimit shoqëror të artit dhe artistëve. Strategji për angazhim komunitar dhe art publik.
Java e njëzet e gjashtë:	Planifikimi i Projektit Final - Zhvillimi i një plani të detajuar për projektin final. Vendosija e objektivave dhe afateve për përfundim.
Java e njëzet e shtatë:	Ekzekutimi i Projektit Final - Koha intensive në studio për krijimin e projektit final Feedback individual dhe mbështetje e vazhdueshme.
Java e njëzet e tetë:	Përpunimi i Projektit Final - Përfundimet dhe rregullimet e fundit në projekt. Përgatitja për prezantim dhe kritikë.
Java e njëzet e nëntë:	Kritikat dhe Prezantimet Përfundimtare - Prezantimi i projekteve finale para kolegëve dhe instruktorëve. Seanca të plota kritike me feedback.
Java e tridhjetë:	Praktikë Reflektuese dhe Planifikimi për të Ardhmen - Reflektimi mbi punën e vitit dhe rritjen personale. Planifikimi për zhvillimet artistike dhe profesionale të ardhshme.

Politikat akademike dhe rregullat e sjelljes:

Bazuar në dispozitat e Statutit të Universitetit të Prishtinës dhe parimet e integritetit akademik, politikat dhe rregullat e mëposhtme janë përcaktuar për të siguruar një mjedis të drejtë, respektues dhe të orientuar drejt rezultateve të suksesshme akademike.

Respektimi i Orarit dhe Pjesëmarrja në Mësim

- Studentët duhet të respektojnë në mënyrë të rreptë orarin e ligjëratave dhe ushtrimeve. Mosprezenca e paarsyetuar mund të ndikojë negativisht në vlerësimin përfundimtar.
- Studenti duhet të njoftojë paraprakisht mësimdhënësin për çdo mungesë të arsyeshme, duke paraqitur dokumentacion përkatës.
- Pjesëmarrja aktive në ligjëratat dhe diskutime është një pjesë integrale e procesit të nxënies.

Pajisjet dhe Përgatitja e Studentëve

- Studentët duhet të jenë të përgatitur për çdo sesion mësimor, duke sjellë të gjitha mjetet e nevojshme për punë (p.sh., bllokun e skicave, mjete për pikturim, dhe materiale të tjera sipas temave mësimore).
- Mosplotësimi i këtyre kërkesave mund të ndikojë në vlerësimin e tyre në bazë të angazhimit dhe përgjegjësisë.

Sjellja Akademike dhe Etika Profesionale

- Çdo student duhet të tregojë respekt të plotë ndaj mësimdhënësve, kolegëve dhe stafit administrativ. Çdo sjellje e pahijshme, përfshirë fyerjet ose pengesat e qëllimshme gjatë orës mësimore, do të ndëshkohet sipas rregulloreve disiplinore të Universitetit.
- Diskutimet dhe debatet në klasë duhet të jenë konstruktive dhe të bazuara në mirëkuptim dhe respekt reciprok.
- Studentët janë të ndaluar të përvetësojnë punën e tjetrit dhe të paraqesin atë si të tyre. Plagjiatura dhe mashtrimet akademike do të trajtohen sipas masave disiplinore të Statutit.

Ruajtja e Rregullit dhe Qetësisë

- Studentët duhet të sigurojnë që ambienti mësimor të jetë i pastër, i qetë dhe i përshtatshëm për zhvillimin e ligjëratave dhe ushtrimeve.
- Çdo ndotje ose dëmtim i pasurisë së universitetit do të sjellë masa ndëshkimore, përfshirë edhe kompensimin për dëmet.
- Telefonat celularë dhe pajisjet e tjera teknologjike duhet të shkyçen gjatë orëve mësimore, përveç rasteve kur janë të autorizuar nga mësimdhënësi për qëllime mësimore.

Integriteti në Vlerësim dhe Prezantim

- Çdo student duhet të prezantojë punimet e tij/saj të përfunduara me përpikëri dhe në kohë, sipas kërkesave të programit.
- Gjatë provimeve dhe prezantimeve, studentët duhet të respektojnë udhëzimet e dhëna dhe të shmangin çdo formë mashtrimi.
- Çdo formë plagjiature, kopjimi ose ndihme të paautorizuar gjatë provimeve do të ndëshkohet sipas Statutit.

Obligimet e Studentëve ndaj Procesit të Mësimdhënies

- Studentët janë të obliguar të respektojnë autoritetin akademik të mësimdhënësve dhe të ndjekin udhëzimet e tyre për realizimin e projekteve dhe detyrave mësimore.
- Është e detyrueshme që studentët të mbajnë dokumentacion të vazhdueshëm mbi procesin e tyre krijues (ditar pune), i cili do të përdoret për reflektim dhe vlerësim gjatë dhe në fund të semestrit.

Dispozita për Mosrespektim të Rregullave

- Çdo mosrespektim i rregullave të mësipërme do të rezultojë në masa ndëshkimore të përcaktuara në Statutin e Universitetit të Prishtinës. Këto masa përfshijnë:
- Paralajmërime verbale ose me shkrim.
- Ulje të pikëve në vlerësim.
- Përfshirje nga provimi ose kursi, varësisht nga serioziteti i shkeljes.
- Vendimet për masat disiplinore do të merren në përputhje me Statutin dhe rregulloret përkatëse të universitetit.

Këto rregulla janë në përputhje të plotë me Statutin e Universitetit të Prishtinës dhe janë krijuar për të siguruar një mjedis të drejtë, të sigurt dhe të frytshëm për të gjithë pjesëmarrësit në procesin mësimor.